

Onderwijsmonitor Dordrecht 2006/2007

Sociaal Geografisch Bureau
bureau voor beleidsonderzoek en statistiek Dordrecht

A. van der Linden

december 2007

Colofon

Opdrachtgever MO
Tekst Sociaal Geografisch Bureau
Drukwerk Stadsdrukkerij
Informatie Gemeente Dordrecht
Sociaal Geografisch Bureau (SGB)
Postbus 8
3300 AA DORDRECHT
telefoon: (078) 639 64 65
www.sociaalgeografischbureau.nl

Het overnemen van delen van de tekst is toegestaan onder voorwaarde van duidelijke bronvermelding

Hoeveel leerlingen en studenten zitten er op de scholen in Dordrecht? Hoeveel kinderen bezoeken een peuterspeelzaal? Wijkt de cito-score van Dordtse basisschoolleerlingen af van het landelijke gemiddelde? Hoe is het gesteld met de kwaliteit van het voortgezet onderwijs? Hoe ziet de ontwikkeling van het aantal voortijdig schoolverlaters eruit? De onderwijsmonitor geeft hier inzicht in.

Algemene informatie

De onderwijsmonitor wordt jaarlijks opgesteld. Dit biedt de mogelijkheid een beeld van de staat van het onderwijs in Dordrecht te geven en ontwikkelingen in de tijd inzichtelijk te maken. Deze notitie geeft informatie over de voor-schoolse periode, het basisonderwijs, het speciaal onderwijs, het voortgezet onderwijs, het middelbare beroepsonderwijs het hoger beroepsonderwijs en voortijdig schoolverlaten.

Ontwikkeling aantal leerlingen

De omvang van de basisschoolbevolking is tussen 2005 en 2006 licht afgenomen (-74). Tabel 1 geeft tevens aan dat het aantal leerlingen op speciale scholen voor basisonderwijs stabiliseert. Het speciaal (voortgezet) onderwijs vertoont een forse stijging. Dit komt vooral tot uitdrukking in cluster 4. Het aantal leerlingen op het voortgezet onderwijs is per 1 oktober 2006 in vergelijking tot 1 oktober 2005 vrijwel gelijk gebleven.

Tabel 1 Aantal leerlingen op Dordtse scholen per 1 oktober (absolute aantallen)

soort onderwijs	totaal			
	2003	2004	2005	2006
basisonderwijs	11.419	11.462	11.437	11.363
speciaal basisonderwijs	392	379	381	378
speciaal (voortgezet) onderwijs ¹	341	465	537	593
voortgezet onderwijs ²	7.881	7.611	7.738	7.756

¹ Zie bijlage 'toelichting op begrippen'

² Inclusief praktijkonderwijs.

Bron: CFI, Wellant College

In het basisonderwijs is vanaf het schooljaar 2006/2007 de gewichtenregeling gewijzigd waarbij het opleidingsniveau van de ouders als maatstaf dient. De nieuwe regeling wordt geleidelijk ingevoerd. Per 1 oktober 2006 is gestart met groep 1 en 2. Per 1 oktober 2009 hebben alle leerlingen in het basisonderwijs een gewicht volgens de nieuwe regeling. Daarom worden in deze monitor voor het eerst cijfers volgens de nieuwe gewichten regeling voor het basisonderwijs opgenomen. In het speciaal basisonderwijs en speciaal (voortgezet) onderwijs is sprake van culturele minderheidsgroepen en anderstalige leerlingen, zogenaamde Cumi-regeling. In het VO worden, in verband met wijziging van de bekostigingssystematiek, met ingang van het schooljaar 2006/2007 geen doelgroepleerlingen meer geteld.

Tabel 2 Aantal doelgroepleerlingen op Dordtse scholen per 1 oktober (absolute aantallen)

soort onderwijs	waarvan doelgroepleerlingen ¹			
	2003	2004	2005	2006
basisonderwijs (groep 1 en 2 gewicht 0.3)	-	-	-	213
basisonderwijs (groep 1 en 2 gewicht 1.2)	-	-	-	151
speciaal basisonderwijs (Cumi-regeling) ¹	116	113	133	140
speciaal (voortgezet) onderwijs (Cumi-regeling) ¹	.	107	99	101
voortgezet onderwijs ²	1.019	306	315	

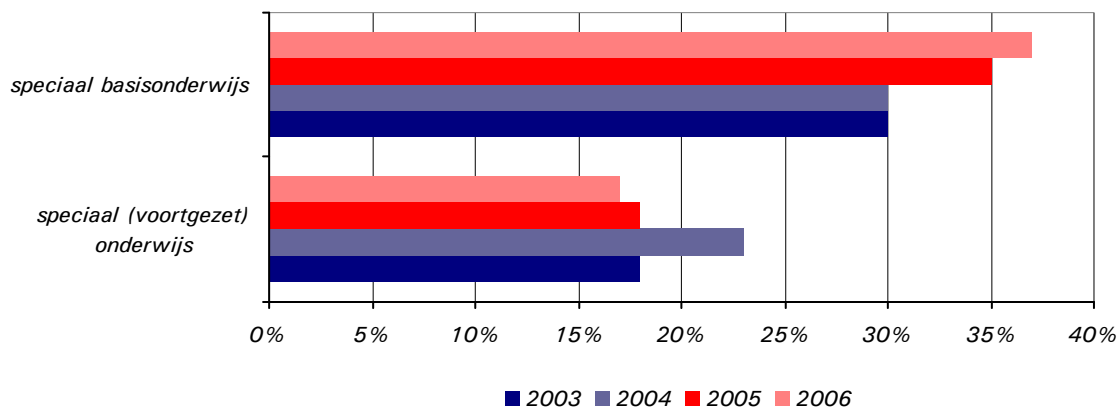
¹Zie bijlage 'toelichting op begrippen'

²Inclusief praktijkonderwijs. Vanaf 1 oktober 2006 worden in het VO doelgroepleerlingen niet meer geteld.

Bron: CFI, Wellant College

Figuur 1 laat zien dat op de speciale scholen voor basisonderwijs sprake is van een stijging van het aandeel Cumi-leerlingen. Het aandeel in het speciaal (voortgezet) onderwijs blijft stabiel.

Figuur 1 Cumi-leerlingen¹ naar soort onderwijs per 1 oktober (% van het totale aantal leerlingen)

¹Zie bijlage 'toelichting op begrippen'

Bron: CFI

Voorschoolse periode: 0 t/m 3-jarigen

Uit tabel 3 lezen we dat op 1 januari 2003 het aantal 0 t/m 3 jarigen 6.432 bedraagt. Vier jaar later is dit aantal fors gedaald naar 5.530. Dit is een afname van 902 0 t/m 3 jarigen, d.w.z. -14%. Deze daling treedt in gelijke mate op bij zowel autochtone als niet-westers allochtone kinderen.

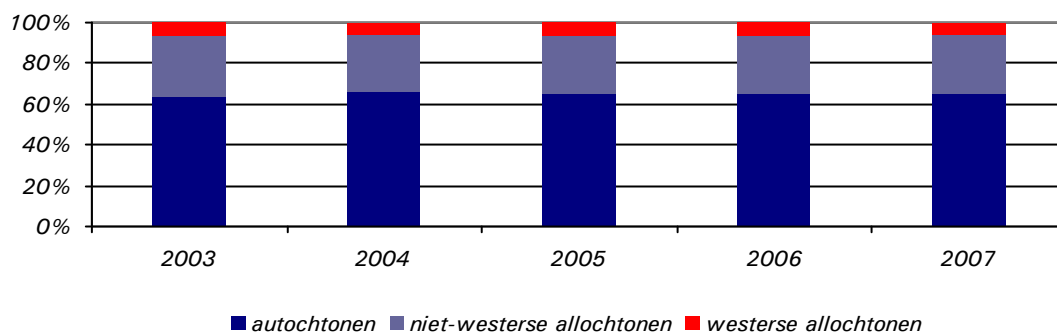
Tabel 3 0 t/m 3 jarigen naar herkomst (per 1.1)

herkomstgroep	2003	2004	2005	2006	2007
autochtonen	4146	4119	3997	3786	3577
niet-westerse allochtonen	1838	1769	1719	1649	1592
westerse allochtonen	448	418	402	357	361
Totaal	6432	6306	6118	5792	5530

Bron: GBA

In figuur 2 zien we dat het aandeel niet-westerse allochtone kinderen van 0 t/m 3 jaar vanaf 2003 constant blijft op ca. 28%

Figuur 2 Aantal kinderen van 0 t/m 3 jaar naar etniciteit per 1 januari (in %)

Bron: GBA

Voorschoolse periode: 2 t/m 3-jarigen

Deelname peuterspeelzalen

Het aantal peuters (2- en 3-jarigen) dat staat ingeschreven bij een peuterspeelzaal bedroeg per 1 oktober 2002 1.434. Dit is 45% van het aantal 2- en 3-jarigen. Op 1 oktober 2006 was dit aantal ca.1.500 en per 1 oktober 2007 1.418 . Dit aantal afgezet tegen het aantal 2 en 3 jarigen per 1.1.2007 (2.855) levert een deelnamepercentage van 50% op. Ten opzichte van vijf jaar geleden is er sprake van een stijging met 5 procentpunten.

Bereik VVE

Vanaf 2001 heeft de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) haar intrede gedaan. Met de inzet van het VVE-programma in de speelzaal en groep 1 en 2 van de basisschool wordt gewerkt aan het voorkomen en wegwerken van achterstanden op het gebied van taal en andere ontwikkelingsgebieden.

In tabel 4 wordt de ontwikkeling van de deelname VVE in beeld gebracht. De deelname aan VVE is bij de peuterspeelzalen licht toegenomen van 36% in 2004 naar 38% in 2005. In de groepen 1 en 2 van het basisonderwijs is dit percentage per 1 oktober 2005 53%. Met uitzondering van het aantal deelnemers VVE op peuterspeelzalen (per 1 oktober 2007: 609) zijn geen recente gegevens beschikbaar.

Tabel 4 Deelname doelgroep leerlingen van 2 t/m 5 jaar aan VVE

	situatie per	aantal 2 en 3 jarigen	aantal 4 en 5 jarigen	aantal doelgroep leerlingen (leerling-gewicht groter 1.0) ¹	deelname VVE	deelname doelgroep leerlingen (in %)
peuterspeelzaal	1.1.2005	3.133		1096	391 2)	36%
	1.1.2006	3.018		996	381 3)	38%
	1.1.2007	2.855		.	609 5)	.
groep 1 en 2	1.1.2005		3.031	1030	.	.
	1.1.2006		3.049	1008	537 4)	53%
	1.1.2007		2.958	.	.	.
totaal	1.1.2005			2126	.	.
	1.1.2006			2004	918 4)	46%
	1.1.2007			.	.	.

¹Bron CFI : Het aandeel doelgroep leerlingen (leerlinggewicht groter dan 1.0) van 4 en 5 jaar in groep 1 en 2 is per 1 oktober 2004: 35%, per 1 oktober 2005: 33%. Omdat het aantal doelgroep leerlingen in het peuteronderwijs onbekend schatten we dit aantal in op basis van het percentage doelgroep leerlingen van groep 1 en 2.

²Situatie 1 oktober 2004. Bron: VVE monitor Dordrecht, Sardes

³Situatie 1 oktober 2005. Bron: VVE monitor Dordrecht, Sardes

⁴Situatie 1 oktober 2005. Bron: VVE monitor Dordrecht, Sardes

⁵Bron: MO, situatie 1 oktober 2007

Basisonderwijs

Doelgroep leerlingen

Met ingang van het schooljaar 2006/2007 is de gewichtenregeling afgeschaft en vervangen door een nieuwe regeling die uitgaat van het opleidingsniveau van de ouders. Op die datum worden de leerlingen van 4 of 5 jaar volgens de nieuwe gewichtenregeling geteld. Voor de overige leerlingen geldt dan nog de oude regeling. In de jaren daarna worden steeds twee nieuwe leeftijdsgroepen volgens de nieuwe regeling geteld. Per 1 oktober 2009 hebben alle leerlingen dan een gewicht volgens de nieuwe regeling.

De invoering van de nieuwe gewichtenregeling maakt het lastig om een goed vergelijking in de tijd te maken. Pas over enkele jaren kan een ontwikkeling op basis van de nieuwe gewichtenregeling in beeld worden gebracht.

Prestaties

De Eindtoets Basisonderwijs (Cito-toets) geeft aan hoe de Dordtse basisscholen er qua eindtoets voorstaan. In 2007 is de Cito-toets in Dordrecht bij 1.147 van de in totaal 1.158 leerlingen afgenomen op 35 scholen. Op drie basisscholen wordt geen Cito-toets afgenomen. Van één school ontbreken gegevens. Uit tabel 5 blijkt dat de Dordtse scholen goed presteren. Ten opzichte van het landelijke gemiddelde scoren 81% van de scholen in 2007 op het gemiddelde. Dit percentage blijft de laatste jaren stabiel. De scores onder- en bovengemiddeld variëren door de jaren heen. De scores per school worden vergeleken met de landelijke gemiddelde scores van scholen die qua samenstelling van de schoolbevolking vergelijkbaar zijn. Er is sprake van van zeven schoolgroepen, die zijn ingedeeld op basis van het aandeel allochtone leerlingen op een school.

Tabel 5 Totaalscore Cito-toets in vergelijking tot gemiddelde score per schoolgroep ¹⁾

jaar eindtoets	totaalscore eindtoets ten opzichte van gemiddelde standaardscore ¹		
	beneden gemiddelde	rond gemiddelde	boven gemiddelde
2002	6%	81%	13%
2003	8%	79%	13%
2004	12%	79%	9%
2005	17%	67%	17%
2006	5%	82%	13%
2007	14%	81%	5%

¹De Cito-score van een school wordt vergeleken met de landelijke gemiddelde standaardscore binnen dezelfde schoolgroep. De schoolgroepindeling (7 schoolgroepen) is gebaseerd op het aandeel allochtone leerlingen op een school. Nadere specificatie van schoolgroepen in de bijlage 'toelichting op begrippen'.

Bron: Basisscholen Dordrecht

Naast de totaalscore Cito-toets beschikken we vanaf 2004 over de taalscore op de basisscholen. Tabel 6 laat zien dat tussen 2005 en 2006 het aantal scholen dat qua taaltoets rond het gemiddelde scoort stabiel op 81% blijft. De laatste twee jaar schommelt het percentage beneden- of bovengemiddeld rond de 10%.

Tabel 6 Taalscore Cito-toets in vergelijking tot gemiddelde taalscore per schoolgroep ¹

jaar eindtoets	taalscore eindtoets ten opzichte van gemiddelde standaardscore ¹		
	beneden gemiddelde	rond gemiddelde	boven gemiddelde
2004	5%	76%	19%
2005	11%	68%	21%
2006	8%	81%	11%
2007	11%	81%	8%

¹De Cito-score van een school wordt vergeleken met de landelijke gemiddelde standaardscore binnen dezelfde schoolgroep. De schoolgroepindeling (7 schoolgroepen) is gebaseerd op het aandeel allochtone leerlingen op een school. Nadere specificatie van schoolgroepen in de bijlage 'toelichting op begrippen'.

Bron: Basisscholen

Afspiegeling schoolbevolking in het basisonderwijs

In hoeverre is de schoolbevolking een afspiegeling van de wijkbevolking? Om dit in beeld te brengen vergelijken we het percentage allochtone kinderen (1.9 leerlingen) op een school met het percentage niet-westerse allochtonen in de wijk. Als op een school het percentage allochtone kinderen groter is dan het wijkgemiddelde percentage niet-westerse allochtonen plus de helft van dit gemiddelde percentage spreken we van bovengemiddeld ('te zwart'). Ligt dit percentage lager dan het wijkgemiddelde minus de helft van het gemiddelde wijkpercentage dan spreken we van een benedengemiddelde score ('te wit'). Op een totaal van 40 basisscholen (incl. nevenlocaties) scoren in 2006 negen scholen bovengemiddeld ('te zwart') en 16 benedengemiddeld ('te wit').

Tabel 7 Afspiegeling schoolbevolking ten opzichte van de wijkbevolking (aantal scholen)

wijken	benedengemiddeld ¹		gemiddeld		bovengemiddeld ²	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
Binnenstad	1	1	1	1	1	1
Noordflank	1	1	1	1	1	1
Oud-Krispijn	1	1	3	2	2	3
Nieuw-Krispijn	1	1	1	1	.	.
Het Reeland	2	2	1	1	2	2
Staart	.	.	1	1	1	1
Wielwijk	.	.	1	.	.	1
Crabbehof/Zuidhoven	1	1	2	2	.	.
Sterrenburg	5	4	2	3	.	.
Dubbeldam	3	3
Stadspolders	2	2	2	2	1	1
totaal	17	16	15	14	8	10

¹ relatief weinig niet-westerse allochtone leerlingen in vergelijking tot wijkbevolking.

² relatief veel niet-westerse allochtone leerlingen in vergelijking tot wijkbevolking.

Bron, CFI, GBA.

N.B. in verband met wijziging gewichten regeling ingaande schooljaar 2006/2007 voor groep 1 en 2 is in 2006 een vergelijking gemaakt tussen de schoolbevolking van groep 3 t/m 8 en de wijkbevolking van 6-12 jaar. Voor groep 3 t/m 8 geldt nog de oude regeling.

Het aantal scholen waarop meer dan 50% 1.9 leerlingen zitten is tussen 2005 en 2006 gedaald van 11 naar 10. Deze scholen zijn vrijwel evenredig verdeeld over de verschillende signaturen openbaar, PC en RK. Op het reformatorisch en algemeen bijzonder onderwijs zitten relatief weinig allochtone leerlingen.

Speciaal (basis) onderwijs

Het aantal leerlingen op het speciale basisonderwijs blijft volgens tabel 8 vanaf 2003 stabiel op ca. 380. Het aandeel Cumi-leerlingen is toegenomen.

Het speciaal onderwijs is ingedeeld in clusters. Er zijn in totaal vier clusters. Cluster 1: kinderen met visuele handicap; cluster 2: kinderen met een auditieve en/of communicatieve handicap; cluster 3: kinderen met een lichamelijke en/of verstandelijke handicap; cluster 4: kinderen met een gedragsstoornis of psychiatrische problemen. Van cluster 1 is geen onderwijsvoorziening in Dordrecht. Het speciaal onderwijs heeft een regionale functie.

Het aantal leerlingen in cluster 2 en 3 blijft vrijwel gelijk. Daarentegen zien we dat het aantal cluster 4 leerlingen fors is vermeerderd.

Tabel 8a Aantal leerlingen speciaal onderwijs

soort onderwijs	2003	2004	2005	2006
speciaal basisonderwijs	392	379	381	378
speciaal (voortgezet) onderwijs	341	465	537	593
wv. cluster 2		82	88	93
wv. cluster 3		250	255	253
wv. cluster 4		133	194	247 ¹

¹Vestiging Parkschool per 1 januari 2006

Bron: CFI

Tabel 8b Aantal Cumi-leerlingen¹ speciaal onderwijs

soort onderwijs	2003	2004	2005	2006
speciaal basisonderwijs	116	113	133	140
Speciaal (voortgezet) onderwijs	.	107	99	101
wv. cluster 2	.	26	26	26
wv. cluster 3	.	62	51	47
wv. cluster 4	.	19	22	28

¹Zie bijlage 'toelichting op begrippen'

Bron: CFI

Plaatsing in regulier onderwijs

Een deel van de kinderen met een indicatie voor het speciaal onderwijs zit op het reguliere onderwijs, de zogenaamde kinderen met een 'rugzakje'.

Per december 2006 gaat het in cluster 3 om 44 leerlingen, waarvan 30 in het basisonderwijs en 14 in het voortgezet onderwijs. Per oktober 2007 gaat het in cluster 3 om 50 leerlingen, waarvan 21 in het basisonderwijs, 17 in het voortgezet onderwijs, zeven in het speciale basisonderwijs, twee in het praktijkonderwijs en 3 in het MBO. Het totale aantal cluster 3 leerlingen met een 'rugzakje' is licht toegenomen.

In cluster 4 is het aantal kinderen met 'rugzakje' per december 2006 54. Daarvan zitten er 19 in het basisonderwijs, 26 in het voortgezet onderwijs en negen leerlingen op het ROC. Per oktober 2007 is dit aantal 86 leerlingen. Daarvan zitten er 19 in het basisonderwijs, negen in het speciaal basisonderwijs, 13 in Praktijkonderwijs, 30 in het voortgezet onderwijs en 15 leerlingen op het ROC. Er is sprake van een vrij forse toename van het aantal kinderen met 'rugzakje' in cluster 4.

Van cluster 2 zijn geen gegevens bekend.

Voortgezet onderwijs

In tabel 9 wordt de ontwikkeling van het onderwijsniveau van de leerlingen in het derde leerjaar op het voortgezet onderwijs in beeld gebracht. Er vallen slechts geringe verschuivingen waar te nemen. Vanaf 2003/04 nemen we een lichte stijging van het behaalde niveau waar. Het aandeel VWO leerlingen is vrijwel gelijk gebleven op ongeveer 23%. Het percentage HAVO leerlingen is gestegen van 16% naar 18%. Het aandeel VMBO leerlingen schommelt rond de 50%. Het aandeel LWOO blijft de laatste twee jaar op hetzelfde percentage (6%). Dat geldt ook voor praktijkonderwijs (3%).

Tabel 9 Onderwijsniveau 3^e leerjaar voortgezet onderwijs (per schooljaar)

soort onderwijs	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07
VWO	22%	22%	24%	23%
HAVO	16%	17%	15%	18%
VMBO gemengde en theoretische leerweg	23%	25%	25%	21%
VMBO beroepsgerichte leerweg	28%	30%	26%	29%
LWOO	8%	3%	6%	6%
praktijkonderwijs	3%	3%	3%	3%
totaal	100%	100%	100%	100%

Bron: MO

Techniekleerlingen VMBO

In het kader van het Meerjarenbeleidsprogramma Dordrecht 2006-2010 wordt vanaf de monitor 2005/2006 het aantal leerlingen techniek op het VMBO in beeld gebracht. Uit tabel 10 blijkt dat het aantal techniekleerlingen VMBO vanaf 2005 stabiel blijft op 308.

Tabel 10 Techniekleerlingen VMBO, per 1 oktober

techniek leerlingen VMBO	2003	2004	2005	2006
	271	334	308	308

Bron: MO

Rendement voortgezet onderwijs

Bestemming schoolverlaters VMBO

Van alle leerlingen op de beroepsgerichte leerweg en de gemengde en theoretische leerweg gaan er volgens tabel 11 82% naar het MBO. De toestroom naar het Da Vinci College bedraagt 45%. Een gering aantal leerlingen gaat direct werken (1%) Van alle schoolverlaters VMBO kiest 5% voor de HAVO.

Tabel 11 Bestemming alle schoolverlaters op Dordtse VMBO scholen

bestemming	2006/2007	
	absoluut	%
ROC Da Vinci College	446	45%
ROC elders	361	37%
HAVO	54	5%
VMBO tl/gt / vmbo kb / vmbo bb	29	3%
werken	13	1%
overige opleiding/activiteiten	75	8%
aantal schoolverlaters VMBO dat nog niet ingeschreven is bij andere opleiding	11	1%
totaal	989	100

Bron: Bureau leerplicht en voortijdig schoolverlaten, 'project overstap'. Situatie 30.11.2007

Rendementsscore

De uitkomsten van de Kwaliteitskaart van de Inspectie van het Onderwijs geven inzicht in het rendement op scholen in het Voorgezet Onderwijs in Dordrecht vergeleken met het landelijke gemiddelde. De Kwaliteitskaart levert gegevens over het rendement van de onderbouw, onvertraagd naar diploma en gemiddeld cijfer van alle vakken. De inspectie heeft bij de beoordeling per onderdeel een vergelijking gemaakt met scholen in gelijkwaardige situatie. Dit betekent dat een score onder, gemiddeld of bovengemiddeld per onderdeel aangeeft of de school erin is geslaagd de leerlingen de resultaten te laten behalen die van hen verwacht mochten worden. Daarbij houdt de Inspectie bij de beoordeling naar onderdeel rekening met vier indicatoren: percentage leerlingen dat in derde jaar conform het advies zit, percentage leerlingen dat LWOO volgt, percentage CUMI-leerlingen en percentage leerlingen dat studiekosten ontvangt. Hierna wordt voor de onderdelen onderbouw, onvertraagd naar diploma en examencijfer in beeld gebracht hoe de Dordtse VO scholen scoren ten opzichte van het landelijke gemiddelde

Onderbouw

In 2005 en 2006 komt het rendement van de onderbouw van de scholen voor HAVO en VWO overeen met het landelijke gemiddelde. Dit is een verbetering ten opzichte van de jaren daarvoor. Bij het VMBO zien we een lichte vooruitgang. In 2006 scoren twee scholen boven het landelijke gemiddelde .

Tabel 12 Rendementscore 'onderbouw' (aantal VO scholen)

onderwijstype	score t.o.v. landelijk gem. ¹	onderbouw			
		2003	2004	2005	2006
VMBO beroeps gerichte leerwegen	onder			1	1
	gemiddeld	1	3	1	1
	boven	2			1
VMBO gemengde en theoretische leerweg	onder	2		2	1
	gemiddeld	3	5	2	2
	boven				1
HAVO	onder	2	1		
	gemiddeld	1	2	2	2
	boven				
VWO	onder	2	1		
	gemiddeld	2	3	3	3
	boven				

¹ De score onder, op of boven landelijk gemiddelde is afgeleid uit de rendementsscore. Via een 5-puntsschaal wordt aangegeven of de school er in is geslaagd de leerlingen de resultaten te laten behalen die van hen verwacht mochten worden.

Bron: Kwaliteitskaart Voortgezet Onderwijs 2004 (centraal examen 2003) ..2007 (centraal examen 2006), Inspectie van het Onderwijs

Onvertraagd naar diploma

De rendementscore onvertraagd naar diploma ligt bij het VMBO in 2005 op het landelijke niveau. De scholen voor HAVO en VWO scoren in 2005 deels op of onder het landelijke gemiddelde.

Tabel 13 Rendementscore 'onvertraagd naar diploma' (aantal VO scholen)

onderwijstype	score t.o.v. landelijk gem. ¹	onvertraagd naar diploma			
		2003	2004	2005	2006
VMBO beroeps gerichte leerwegen	onder				
	gemiddeld	2	3	2	2
	boven	1			1
VMBO gemengde en theoretische leerweg	onder	2	2		
	gemiddeld	3	1	4	4
	boven	1	1		
HAVO	onder	1	2	1	1
	gemiddeld	1	1	1	1
	boven	1			
VWO	onder	1	1	2	2
	gemiddeld	3	3	1	1
	boven				

¹De score onder, op of boven landelijk gemiddelde is afgeleid uit de rendementsscore. Via een 5-puntsschaal wordt aangegeven of de school er in is geslaagd de leerlingen de resultaten te laten behalen die van hen verwacht mochten worden.

Bron: Kwaliteitskaart Voortgezet Onderwijs 2004 (centraal examen 2003) ..2007 (centraal examen 2006), Inspectie van het Onderwijs

Examencijfer

Het VMBO gemengde en theoretische leerweg in Dordrecht presteert qua behaalde examencijfers in 2005 op of boven het landelijke gemiddelde. De HAVO zit op het landelijke gemiddelde.

De behaalde examencijfers op het VMBO beroepsgerichte leerwegen en VWO liggen deels op of onder het landelijke gemiddelde.

Tabel 14 Rendementscore 'examencijfer' (aantal VO scholen)

onderwijstype	score t.o.v. landelijk gem. ¹	examencijfer				
		2003	2004	2005	2006	
VMBO beroeps gerichte leerwegen	onder			1	1	1
	gemiddeld	2	2	2	1	2
	boven	1				
VMBO gemengde en theoretische leerweg	onder	2	2			1
	gemiddeld	4	2	3		2
	boven		1	1		1
HAVO	onder			2		
	gemiddeld	3	1	2		2
	boven					
VWO	onder	2	1	2		2
	gemiddeld	2	3	1		1
	boven					

¹ De score onder, op- of boven landelijk gemiddelde is afgeleid uit de rendementsscore. Via een 5-puntsschaal wordt aangegeven of de school er in is geslaagd de leerlingen de resultaten te laten behalen die van hen verwacht mochten worden.

Bron: Kwaliteitskaart Voortgezet Onderwijs 2004 (centraal examen 2003) ..2007 (centraal examen 2006), Inspectie van het Onderwijs

Algemeen oordeel opbrengst opleiding

Vanaf 2007 geeft de inspectie een algemeen oordeel over de opbrengsten van de individuele schooltypen. Daarbij wordt gekeken naar de schooladviezen, de doorstroming in de opleidingen (het aantal zittenblijvers) en het gemiddelde cijfer bij het centrale examen. Voor het eerst kijkt de inspectie ook naar de verschillen tussen de gemiddelde cijfers bij het schoolexamen en het centraal examen. De opbrengsten per onderwijssoort (VMBO, HAVO, VWO) worden uitgedrukt in de scores: onvoldoende, voldoende en excellent.

De opleidingen in het voortgezet onderwijs in Dordrecht leveren volgens de Inspectie de opbrengst die strookt met het landelijke gemiddelde (tabel 15). Twee opleidingen VMBO beroepsgerichte leerwegen, één opleiding VMBO gemengde en theoretische leerweg en één opleiding HAVO worden qua opbrengst door de Inspectie als onvoldoende beoordeeld.

Tabel 15 Opbrengsten opleidingen VO scholen Dordrecht

onderwijstype	score t.o.v. landelijk gem.	2006
VMBO beroeps gerichte leerwegen	voldoende	4
	onvoldoende	2
	excellent	0
VMBO gemengde en theoretische leerweg	voldoende	5
	onvoldoende	1
	excellent	0
HAVO	voldoende	2
	onvoldoende	1
	excellent	0
VWO	voldoende	3
	onvoldoende	0
	excellent	0

Bron: Kwaliteitskaart Voortgezet Onderwijs 2004 (centraal examen 2003) ..2007 (centraal examen 2006), Inspectie van het Onderwijs

Middelbaar beroepsonderwijs

Het MBO is te onderscheiden in een Beroepsgerichte Opleidende Leerweg (BOL) en een Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL): leren in combinatie met werken. In de tabellen 16 t/m 20 wordt de ontwikkeling van het aantal studenten naar leerweg/variant, domein en niveau in beeld gebracht.

Beroepsonderwijs per leerweg/variant

Tabel 16 Aantallen deelnemers beroepsonderwijs per leerweg/variant, per 1.10

schooljaar	Da Vinci College		Wellant College		totaal	
	2005/06	2006/07	2005/06	2006/07	2005/06	2006/07
BOL voltijd	3.516	3.703	454	382	3.970	4.085
BOL deeltijd	304	292			304	292
BBL	1.980	2.048	134	167	2.114	2.215
totaal	5.800	6.043	588	549	6.388	6.592

Bron: Da Vinci College, leslocaties Dordrecht (aantallen conform vastgestelde bekostigingstelling) en Wellant College

Beroepsonderwijs per onderwijsdomein

Tabel 17 Aantallen deelnemers beroepsonderwijs per onderwijsdomein per 1.10

schooljaar domein	2005/06	2006/07
<i>Da Vinci College/domein:</i>		
Bouw & Wonen	392	369
Business	777	695
Dienstverlening	279	429
Gezondheidszorg	747	795
ICT, Art & Design	455	493
Leisure	426	525
Office	751	723
Technologie	1.068	1037
Welzijn	905	977
totaal Da Vinci College	5.800	6.043
totaal Wellant College	588	549
totaal beroepsonderwijs	6.388	6.592

Bron: Da Vinci College, leslocaties Dordrecht (aantallen conform vastgestelde bekostigingstelling) en Wellant College

Beroepsonderwijs per niveau

Tabel 18 Aantallen deelnemers beroepsonderwijs per niveau, per 1.10

schooljaar niveau	Da Vinci College		Wellant College		totaal	
	2005/06	2006/07	2005/06	2006/07	2005/06	2006/07
niveau 1	334	307	62	61	396	368
niveau 2	1.602	1.804	115	123	1.717	1.927
niveau 3	1.925	2.009	138	107	2.063	2.116
niveau 4	1.939	1.923	268	258	2.207	2.181
onbekend	-	-	-	5	-	5

Bron: Da Vinci College, leslocaties Dordrecht (aantallen conform vastgestelde bekostigingstelling) en Wellant College

Techniekleerlingen MBO

In het kader van het Meerjarenbeleidsprogramma Dordrecht 2006-2010 wordt vanaf de monitor 2005/2006 het aantal leerlingen in techniek op het MBO in beeld gebracht. Vanaf 2005 hanteert het Da Vinci College de indeling onderwijsdomein Technologie. Deze indeling is niet dezelfde als de cluster-aanduiding Techniek die daarvoor werd gebruikt. Daarom is er vanaf 2005 sprake van een nieuwe nulmeting (tabel 19). In het domein Technologie zitten o.a. de branches Elektrotechniek, Installatietechniek, Metaal/WTB, Motorvoertuigen, Optiek, Procestechneik.

Tabel 19 Techniekleerlingen MBO, per 1.10

Leerlingen onderwijsdomein techniek	2005	2006
	1.068	1.037

Bron: Da Vinci College (leslocaties Dordrecht)

Hoger beroepsonderwijs

In Dordrecht zijn vier HBO opleidingen. De PABO opleidingen op de Dordtse locaties van de Hogeschool Rotterdam en InHolland en de opleidingen Psychologie en Economie op het Da Vinci College. Tabel 20 geeft de ontwikkeling van het aantal studenten weer. Er is sprake van een daling van het aantal PABO studenten. Vanaf het schooljaar 2004/2005 zijn op het Da Vinci College HBO opleidingen gestart.

Tabel 20 Aantal studenten Hoger Beroepsonderwijs

schooljaar	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07
Hogeschool Rotterdam, PABO Dordrecht	400	422	450	430	450
InHolland, PABO Dordrecht	428	500	444	400	375
Da Vinci College opleiding Psychologie			82	210	233
Da Vinci College opleiding Economie		63	73	92	72
totaal	828	985	1049	1132	1130

Bron: Hogeschool Rotterdam, InHolland, Da Vinci College

Voortijdig schoolverlaten

Tabel 21 leert dat het aantal leerplichtige jongeren in het VO dat zonder geldige reden langer dan een maand niet op school zit en niet is teruggekeerd naar het onderwijs, is gedaald van 47 naar 33. Het percentage schoolverlaters VMBO-ers dat na het behalen van het diploma gaat werken daalde van 2% naar 1%. Van 7% van de schoolverlaters is onbekend wat zij daarna gaan doen.

Tabel 21 Voortijdig leerplichtige schoolverlaters naar categorie

schooljaar	2004/05		2005/06		2006/07	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
ernstig verzuim voortgezet onderwijs ¹	76	1,0% van het aantal jongeren op het VO	42	0,5 % van het aantal jongeren op het VO	28	0,4 % van het aantal jongeren op het VO
schoolverlaters VMBO dat is gaan werken ²			17	2% van totaal aantal schoolverlaters VMBO	12	1% van totaal aantal schoolverlaters VMBO
aantal schoolverlaters VMBO dat nog niet ingeschreven is bij andere opleiding ²					11	1% van het totaal aantal schoolverlater VMBO

¹ Bron: Bureau leerplicht en voortijdig schoolverlaten. Jaarverslagen. Definitie ernstig verzuim: leerplichtige leerlingen die langer dan een maand geen onderwijs gevolgd hebben of niet meer ingeschreven staan op school. N.B. in het schooljaren 2005/06 en 2006/07 bedraagt het ernstige verzuim in het primair onderwijs respectievelijk 5 en 7 leerlingen.

² Bron: Bureau leerplicht en voortijdig schoolverlaten 'project overstap', situatie 30-11-2007.

Schoolverlaters zonder startkwalificatie

Uit tabel 22 leiden we af dat in de periode 2004/05 - 2005/06 het aandeel voortijdig schoolverlaters in het MBO BOL- voltijd bij het Da Vinci College licht is gestegen van 40% naar 43%. Het BBL scoort gunstiger, namelijk 18% voortijdig schoolverlaters.

Tabel 22 Schoolverlaters & VSV'ers op het Da Vinci College

schooljaar beroepsonderwijs	2004/05			2005/06		
	schoo- verlaters	vsv-ers ¹	%	schoo- verlaters	vsv-ers	%
BOL voltijd	1060	427	40	1143	491	43
BOL deeltijd	161	29	18	160	22	14
BBL	1.053	193	18	1.000	179	18
<i>totaal</i>	<i>2.274</i>	<i>649</i>	<i>29</i>	<i>2.303</i>	<i>692</i>	<i>30</i>

¹ VSV: schoolverlater jonger dan 23 jaar zonder startkwalificatie. Startkwalificatie: diploma op minimaal niveau 2. Bron: Da Vinci College (leslocaties Dordrecht. Percentage VSV'ers t.o.v. het totale aantal schoolverlaters ongeacht de startkwalificatie.

N.B. vanaf schooljaar 2006/07 zijn gegevens van het Wellant College: beschikbaar: 139 schoolverlaters BOL voltijd, waarvan 51 VSV'ers en 79 schoolverlaters BBL waarvan 36 VSV'ers.

Opleidingsniveau

Opleidingsniveau (beroeps-)bevolking

Het aandeel middelbaar en hoger opgeleiden van 15-64 jaar ligt in Dordrecht twee procentpunt onder het landelijke gemiddelde. Bij de beroepsbevolking van 15-64 jaar is dit aandeel eveneens 2% punt onder het landelijke gemiddelde.

Tabel 23 (Beroeps) bevolking van 15-64 jaar met middelbaar of hoger opleidingsniveau (% van totaal)

3 jaars gemiddelde	2001/03	2002/04	2003/05	2004/06
<i>bevolking 15-64 jaar</i>				
Dordrecht	60%	62%	64%	64%
Nederland	63%	64%	65%	66%
<i>beroepsbevolking 15-64 jaar</i>				
Dordrecht	72%	71%	72%	73%
Nederland	72%	73%	74%	75%

Bron: CBS: 3 jaarsgemiddelde. Beroepsbevolking = werkzame- en werkloze beroeps-bevolking.

Opleidingsniveau autochtonen/allochtonen

In het kader van het Meerjarenbeleidsprogramma Dordrecht 2006-2010 wordt vanaf de monitor 2005/2006 het percentage laag opgeleiden (max. basisonderwijs) opgenomen.

Tabel 24 Laagopgeleiden (max. basisonderwijs) naar etniciteit (%)

etniciteit	2005
autochtoon	4%
allochtoon	27%
<i>totaal</i>	<i>7%</i>

Bron: Integratiemonitor Dordrecht 2005

Bijlage Toelichting op begrippen

doelgroep leerlingen in het basisonderwijs t/m schooljaar 2005/2006

Alle leerlingen met een leerlingengewicht (naar de opslag die zij opleveren: 0,25, 0,4, 0,7 en 0,9)

- 1.25 Nederlandse leerlingen van wie de ouders een laag opleidingsniveau hebben
- 1.4 Leerlingen van wie de ouders varen
- 1.7 Leerlingen van wie de ouders tot de reizende en trekkende bevolking behoren
- 1.9 Leerlingen van wie tenminste één der ouders niet in Nederland is geboren en een laag opleidings- of beroepsniveau heeft

nieuwe gewichtenregeling ingaande schooljaar 2006/2007

Deze nieuwe regeling gaat in op 1 oktober 2006. Vanaf die datum worden de leerlingen van vier en vijf jaar volgens de nieuwe regeling geteld. In de jaren daarna worden steeds twee nieuwe leeftijdsgroepen volgens de nieuwe regeling gewogen:

- 1 oktober 2007: de leerlingen van vier en zeven jaar
- 1 oktober 2008 de leerlingen van vier en negen jaar
- 1 oktober 2009: de leerlingen van vier jaar en van elf jaar en ouder

Bij de laatste telling hebben dus alle leerlingen een gewicht volgens de nieuwe regeling.

Het criterium om een basisschool al of niet extra middelen toe te wijzen is voortaan het opleidingsniveau van de ouder(s). De nieuwe regeling kent twee gewichten: 0.3 en 1.2

- 0.3 Het gewicht 0.3 wordt toegekend aan leerlingen van beide ouders maximaal ibo/vbo, praktijkonderwijs of vmbo basis-of kaderberoepsgerichte leerweg hebben gedaan of maximaal twee jaar onderwijs in een ander schoolopleiding volgend op het basisonderwijs (categorie 2)
- 1.2 Het gewicht 1.2 wordt toegekend aan leerlingen van wie één van de van ouders maximaal basisonderwijs of (v)so-zmlk (categorie 1) heeft gehad en de andere een opleiding uit categorie 1 of 2.

Cito-toets en schoolgroepen

De Cito-score van een school wordt vergeleken met de landelijke gemiddelde standaardscore binnen dezelfde schoolgroep. Er zijn 7 schoolgroepen.

Schoolgroep 1	100%	1.0 leerlingen
Schoolgroep 2	76-99%	1.0 leerlingen
Schoolgroep 3	51-75%	1.0 leerlingen
Schoolgroep 4	0-50%	1.0 leerlingen
Schoolgroep 5	26-50%	1.9 leerlingen
Schoolgroep 6	51-75%	1.9 leerlingen
Schoolgroep 7	76-100%	1.9 leerlingen

speciaal (voortgezet) onderwijs (expertise centra)

Het speciaal (voortgezet) onderwijs is ingedeeld in totaal 4 clusters:

cluster 1: kinderen met visuele handicap; cluster 2: kinderen met een auditieve en/of communicatieve handicap; cluster 3: kinderen met een lichamelijke en/of verstandelijke handicap; cluster 4: kinderen met een gedragsstoornis of psychiatrische problemen. Voor cluster 1 is geen onderwijsvoorziening in Dordrecht.

Cumi-leerlingen in speciaal en voortgezet onderwijs

Alle leerlingen waarvoor de zogenaamde CUMI-VO-regeling geldt, d.w.z. Regeling personele vergoeding culturele minderheidsgroepen en anderstalige leerlingen Wet Voortgezet Onderwijs. CUMI-regelingen voor VO en SBO/SO zijn niet gelijk.

voortgezet onderwijs

Met ingang van 1 augustus 2002 zijn de scholen voor Speciaal Voortgezet Onderwijs (SVO) omgezet in Leerweg Ondersteunend Onderwijs (LWOO) en praktijkonderwijs en worden vanaf dat moment tot het reguliere voortgezet onderwijs gerekend.

Vanaf 2001/2002: Gemengde en theoretische leerweg (voorheen MAVO). Beroepsgerichte leerwegen (inclusief AVO/VMBO/LWOO en Praktijkonderwijs (voorheen VMBO).

telling CUMI-leerlingen voortgezet onderwijs

Ingaande 1 oktober 2006 is een nieuwe bekostigingssystematiek in het voortgezet onderwijs ingevoerd. Vanaf die datum worden geen cumi-leerlingen meer geteld.

westerse allochtonen

Onder westerse allochtonen behoren allochtonen met als herkomstgroepering Europa (excl. Turkije), Verenigde Staten, Canada, Oceanië (Australië en Nieuw Zeeland), Japan, Indonesië, voormalig Nederlands Indië, en voormalig Nederlands Nieuw Guinea, Definitie conform CBS en drie geboorteland criteria.

niet-westerse allochtonen

Onder niet-westerse allochtonen behoren allochtonen met als herkomstgroepering Turkije, Marokko, Suriname, Aruba/Antillen en overige niet-westerse allochtonen. Definitie conform CBS en drie geboorteland criteria.

Bronnen:

Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (GBA)

Gemeente Dordrecht / MO

CFI

CBS

Kwaliteitskaart Voortgezet Onderwijs: Inspectie van het Onderwijs

Jaarverslagen Bureau Leerplicht en Voortijdig schoolverlaten

Da Vinci College

Wellant College

Sardes

Publicaties van het Sociaal Geografisch Bureau

Economie, arbeidsmarkt en onderwijs

Horecabezoek en beoordeling van de Dordtse horeca door de Dordtse bevolking anno 2004	2004
Monitor vraagrijke arbeidsmarkt havengebonden cluster Rijnmond	2004
Evaluatie vrijdagmiddagmarkt	2005
Kiezen voor beroepsonderwijs	2005
Koopgedrag, koopstromen en het functioneren van het aanbod in de sector dagelijkse artikelen	2005
Monitor Binnenstad Dordrecht 2004	2005
Monitor Lokaal Onderwijs Dordrecht 2004/2005	2005
Passantenenquête Kernwinkelgebied 2004	2005
Tussenstand Route 23	2005
Tabellenboek Bedrijvenregister Dordrecht 2005	2006
Jongerenonderzoek Route 23	2006
Monitor Route 23 Dordrecht en Drechtsteden 2005 en 2006	2006
Laaggeletterdheid in Dordrecht	2006
Inkomensmonitor Dordt-West 2006	2006

Sociale zaken en welzijn

Jongeren Dordrecht 2003	2004
Monitor Sociaal Programma Oud-Krispijn Zuid-3	2004
Onze buurt aan zet, tussenevaluatie	2004
Vrijwilligerswerk in Dordrecht 2003	2004
Gewenst voorzieningenniveau Leerdam-West en West-west	2005
Jongeren en huiswerk	2005
Opinie buurtwerk	2005
Wijkpanel Staart Veilig	2005
0-Meting SMS-Kinderfonds	2006
Factsheet Sociale Staat van Dordrecht 2005	2006
Integratiemonitor Dordrecht 2005	2006
Ouderenmonitor 2005	2006
Wijkpanel Veilig opgroeien in de Staart	2006
Realisatie- en exploitatiemogelijkheden hostelvoorziening	2006
Huiswerkbegeleiding bij Dordtse zelforganisaties	2006
Evaluatie kwaliteitsimpuls Stadspolder	2006

Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Belevingswaardeonderzoek oppervlaktewater Krimpenerwaard	2004
Behoeftte aanleunwoningen Sterrenburg	2005
Verhuisonderzoek Drechtsteden 2004	2005
Woonmonitor Dordrecht 2005	2005
Woonmonitor Drechtsteden 2006	2006
Enquête onderzoek Woonkeus en woonruimte-verdelingsysteem	2006
Belevingswaardeonderzoek oppervlaktewater Goeree-Overflakkee	2006

Verkeer en milieu

Parkeerregulering Groenedijk/Oranjelaan	2003
Ruimte voor de rivier	2003
Evaluatie hondenbeleid	2004
Gebruik toegangssysteem ondergrondse containers	2004
Milieu-monitor Dordrecht 2003	2004
Evaluatie proef mini-container papier	2005
Evaluatie Wijkverkeersplannen	2006
Milieu-monitor Dordrecht 2005	2006
Evaluatie Verkeersplan Binnenstad	2006

Toerisme, sport, recreatie en cultuur

Publieksonderzoek Zomerkermis 2003	2003
Dordtenaren over recreatie in het buitengebied	2004
Evaluatie Dordt in Stoom	2004
Evaluatie Rhythm & Blues Festival	2004
Gebruikers en deelnemers over gemeentelijke sportvoorzieningen	2004
Meningspeiling theatervoorziening in Dordrecht	2004
Toervaarders over Dordrecht	2004
Internationaal Poppentheater Festival 2005	2005
Cultuurbereik 2005	2005
Bereik en waardering RTV Dordrecht	2005
Bereik en waardering RTV Dordrecht - herhalingsmeting	2006

Openbare orde en veiligheid

Evaluatie Stadswachten in de wijken	2005
Leefbaarheid en veiligheid in Dordrecht 2005	2005
Leefbaarheid en veiligheid in Sliedrecht 2005	2005
Leefbaarheid en veiligheid in Alblasserdam	2005
Leefbaarheid en veiligheid Zwijndrecht 2005	2006
Leefbaarheid en veiligheid in de Drechtsteden 2005	2006
Leefbaarheid en veiligheid Oud-Beijerland 2006	2006
Veiligheidsbeleving op school 2006	2006

Management en kwaliteit dienstverlening

Klanttevredenheidsonderzoek Onderwijs en Welzijn	2004
Klanttevredenheidsonderzoek Personalarmering	2004
Klanttevredenheidsonderzoek Stafdiensten	2004
Medewerkerstevredenheidsonderzoek Stafdiensten	2004
Bekendheid en wensen Ondernemersloket	2005
Evaluatie waarderingsgesprekken	2005
Medewerkerstevredenheidsonderzoek Aquapulca	2005
Medewerkerstevredenheidsonderzoek Gemeente Gorinchem	2005
Klanttevredenheidsonderzoek DrechtHopper	2006
Relatie casemanagers en reïntegratiebedrijven: aanzet tot een monitor	2006
Klanttevredenheidsonderzoek Monumenten	2006
Klanttevredenheidsonderzoek Parkeren 2006	2006
Prognose plechtigheden op de Essenhof in Dordrecht 2005-2020	2006
Monitor klantenoordeel ISD 0-meting	2006
Monitor klantenoordeel ISD – WVG 0-meting	2006
Bekendheid, gebruik en tevredenheid website en E-loket	2006
Medewerkerstevredenheidsonderzoek Cultuur	2006

Bestuur

Bezoekersonderzoek Dag van Dordt	2003
Evaluatie Dualisme 1e fase	2003
Dit is Dordt	2004
Vertrouwen in het bestuur en oordeel over raadscommunicatie	2004
Bekend maakt bemind Monitor Beeld van Dordrecht	2005
Het meetbaar maken van beleidsdoelstellingen uit de programmabegroting 2005 gem. Papendrecht	2005
Inventarisatie WMO Drechtsteden	2005
Wijkpanel Staart Imago	2005
Imago Oud Krispijn	2006
Staat van de stad en regio 2005	2006

Bevolking

Huishoudenprognose 1998-2010	1998
Feiten, belevingen en trends Papendrecht	2003
Integrale leerlingenprognose gemeente Dordrecht 2002-2018	2003
Bevolkingsprognose per wijk gemeente Dordrecht 2004-2020	2004

Bovenstaande lijst bevat een selectie van publicaties van het SGB

Algemeen

Dordt op z'n droogst	jaarlijks
Staat van de wijken	meerjarig
Tabellenboek Bedrijvenregister Dordrecht	jaarlijks

Meer cijfers en trends kunt u vinden op onze website www.sociaalgeografischbureau.nl

Informatie/bestellen:

telefoon:	(078) 639 64 65
schriftelijk:	Sociaal Geografisch Bureau Postbus 8 - 3300 AA DORDRECHT
e-mail	SGB@dordrecht.nl
website	www.sociaalgeografischbureau.nl
fax	078 -639 80 80

